

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

VII. De Iurepatronatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62355)

annuum valorem exprimere, quemadmodum & illi qui à Papa intendunt aliquod Beneficium impetrare. Concord. tit. de collation. §. *Volumus*. Cessat insuper Graduatorum privilegium in Beneficiis per resignationem aut permutationem vacantibus in mensibus ipsorum, d. §. *Volumus*. Eis enim sola reservantur quæ per obitum vacant Beneficia. Ranchinus Decisionum part. 5. conclus. 421. Despeisseus de Benefic. tit. 3. Denique cessat Graduatorum jus in Dignitatibus Ecclesiarum, tam Collegiatarum, quàm Cathedralium primariis, & in Præbendis Theologalibus, Pœnitentialibus, & Præceptorialibus, quas omnes eximi declarat à juribus Graduatorum & Indultariorum, omniumque gratiarum expectatarum, atque etiam à præventionibus Romanae Curiae, Henricus Rex IV. Edicto Maii anni 1596. art. 2. & alio Edicto Decembris anni 1606. art. 1.

IX. Tempus intra quod Graduati, tam simplices quàm nominati debent vacans Beneficium petere, sex mensibus terminatur: quibus exactis ab eodem Beneficio excludendi sunt, nisi per eos non steterit, legitimumque obstiterit impedimentum, juxta cap. *Quia diversitatem*, de concess. præbend. Deselva tract. de Benefic. part. 3. quæst. 64. Rebuffus de nominationib. quæst. 20. num. 1. & 2.

C A P U T VII.

De Jure Patronatus.

I. UEMADMODUM mandatis Apostolicis, indultis Regiis, Graduatorum privilegiis, sic etiam Patronorum præsentationibus minuitur Collatorum ordinariorum libertas. Vacantem namque Præbendam juripatronatus subditam non potest Ordinarius alii conferre, quàm quem Patronus ei præsentaverit, modò non sit incapax ratione canonici alicujus impedimenti.

II. Neque etiam potest resignari in favorem, aut simpliciter resignatum Beneficium juripatronatus alteri conferri citra Patroni consensum, juxta constantem omnium Doctorum sensum, ut ait Azorius p. 2. lib. 8. cap. 8. quæst. 1. Excepto quod Papa & Legatus derogare possunt juripatronatus Ecclesiastico, sed non Laico, ut infra declarabimus.

III. Tribus modis jus patronatus acquiritur. Primò fundatione, per contributionem soli seu aere ad superædificandam Ecclesiam. Secundò ipsa Ecclesie ædificatione ac fabricâ. Tertiò dotatione ipsius Ecclesie, ut dicit Glossa in can. *Pie mentis*, 16. quæst. 7. Quanvis enim inconueniens sit tractari à laicis Ecclesiastica negotia, cap. *Quanvis*, de decimis; ipsa tamen

vult

vult Ecclesia hanc suis etiam laicis benefactoribus referre gratitudinem, hominumque ad hac pia officia voluntatem excitare, can. *Decernimus*, 16. q. 7.

IV. Dividitur communiter juspatronatus in Ecclesiasticum & Laicum, inter quæ tres interveniunt differentiæ. Prima in eo est, quia Patronis laicis Jura non amplius concedunt quàm quatuor menses ad præsentandum: at habentibus Ecclesiasticum Patronatum sex menses indulgentur, cap. unico, de jurepatron. in 6. Secunda differentia est, quia Patronis laicis conceditur variare ac retractare primam suam nominationem ad alterum præsentandum, sive quia Ordinarius primam ejus præsentationem noluerit admittere, cap. *Pastoralis*, de jurepatr. sive quia ipse Patronus sponte retractaverit, antequam prior à se nominatus fuerit institutus ac provisus: enimverò cessat resiliendi facultas post factam à Prælato institutionem, cap. *Quod autem*, eod. tit. & cap. 2. ut lite pend. nihil innov. in 6. Tertium demùm discrimen est, quia potest Papa, ejusque Legatus à latere propriâ autoritate de Beneficio vacante juspatronatus Ecclesiastici ad suum libitum disponere citra Patroni consensum; cum tamen hoc minimè possit citra consensum Patroni in Beneficio juspatronatus laici, cap. *Cum dilectus*, & ibi Glossa in praxi recepta, de jurepatron. Et absolutè juspatronatus laicum est id quod fundatur à laica persona, vel etiam ab Ecclesiastica persona, sed de bonis patrimonialibus, & non Ecclesiasticis; quod etiam debet in ipsa fundatione protestari.

V. Provisio Superioris ad Patroni præsentationem non dicitur propriè collatio, sed institutio; quia liberum ei non est de alia persona providere, nisi de præsentata, modò non sit incapax; & debet Prælatus pro suo officio de moribus præsentati prudenter inquirere, ejusque examinare capacitatem. Sed si duo, pluresve Patroni diversas personas nominent, & sint æqualia horum suffragia, liberum est Superiori quem horum maluerit præferre; sed secundùm conscientiam debet præferre digniorem. Joannes Andreas, Panormitanus, Armilla.

VI. Tametsi Jure communi præsentatio quoque ipsa Patroni laici possit validè à Papa præveniri, dummodò per expressam clausulam Papa eidem derogaverit; hoc tamen non recipitur in Regno Franciæ, in quo recipitur & approbatur in ejusmodi casu appellatio tanquam ab abusu. Solaque præventio Patroni Ecclesiastici per Papam admittitur in hoc Regno, non tamen nisi cum clausula expressâ hujus derogationis; quæ quidem extra Galliam, & de Jure communi non est necessaria, nisi contra Patronum laicum. Charondas lib. 7. responforum, cap. 195. Bleinianus lib. 1. praxis, cap. ult.

VII. Patronus quantumvis Clericus aut Sacerdos ad Beneficia idoneus, non potest seipsum præsentare, cap. *Per nostras*, de jurepatron. Etenim debet esse personalis distinctio inter dantem & accipientem, cap. *Ad nostram*, de institution.

VIII. Regula discernendi juspatronatus Laicum ab Ecclesiastico hæc est. Si juspatronatus acquisitum fuerit contribuendo bona laica, seu patrimonialia in favorem Ecclesiæ, censetur laicum, etiamsi contribuens sit Clericus, aut etiam Sacerdos. Erit verò Ecclesiasticum juspatronatus, si de bonis Ecclesiæ quæsitum fuerit, quanvis Patronus sit laicus, ut contingere potest in Ecclesiarum Aeditis seu Matriculariis, Gallicè *Marguilliers*, aut in Officialibus quibus jus illud ex fundatione quæsitum fuerit; si tamen Rebuffo credendum sit lib. 1. praxis, cap. 14. num. 5. 6. & 7. mihi enim non videtur fundari posse hac in re juspatronatus: Matricularius enim est quidem administrator, sed non dominus rerum Ecclesiæ. At si juspatronatus sit mixtum, partim ex bonis laicis, & partim ex bonis Ecclesiasticis, quia favores sunt ampliandi, præsertim in casibus gratitudinis & remunerationis, favendum est illi parti in quam Jus majora privilegia censuit conferenda, ut liquet in Jurepatronatus Laico comparato cum jurepatronatus Ecclesiastico, minus quàm Laicum favorabili. Ideoque juspatronatus mixtum iisdem gaudere privilegiis, quibus merè Laicum, affirmant Parisius consil. 35. Rebuffus in praxi, tit. *Tertia pars signatura*: Melchior Pastor lib. 1. de Benef. cap. 19. num. 31. Nec refert si quis objectet majus dignum, qualia sunt bona Ecclesiastica, debere ad se trahere minus dignum, ut sunt bona laica, cap. *Quod in dubiis*, de consecr. Eccles. Hæc enim cessat regula, ubi minus dignum favorabilius est digniore: ipsaque Glossa in hoc cap. *Quod in dubiis*, verb. *Consecratio*, fundat contrariam propositionem in materia in qua versatur juspatronatus, quod cum sit sacrum, trahitur tamen ab ipsis profanis bonis cum quibus conjungitur; atque ita transit cum bonis profanis ad hæredes & successores.

IX. Tempus verò præsentandi in jurepatronatus mixto est sex mensium, sicut in purè Ecclesiastico. Ea est enim mutua privilegiorum communicatio, ut sicut jus Laicum tribuit juri Ecclesiastico patronatus, ut Papa vel Legatus illi derogare non possit; ita in hac eadem materia jus Ecclesiasticum tribuit juri laico patronatus semestre ad præsentandum; in quo tamen variare non liceat, ne jus mixtum majora sortiatur privilegia quàm jus merè laicum patronatus. Rochus de Curte tract. de jurepatron. §. *Septimò quæro*: Pastor d. l. b. 1. cap. 19. n. 9.

X. Fieri à Patrono præsentatio potest, vel immediatè per se, vel per procuratorem cum speciali mandato. Item per tutorem aut curatorem Patroni. Item per syndicum vel ceconomum, si juspatronatus ad Universitatem, vel ad Capitulum pertineat. Præterea per maritum patronæ uxoris, & per usufructuarium prædii vel hæreditatis, cui juspatronatus annexitur. Similiter & per colonum conductum ad longum tempus, cap. *Ex literis*, de jurepatron. Quinetiam per sequestrum. Deselva p. 2. quæst. 6. Loifellus de officiis lib. 5. cap. 2. Corasius in centur. cap. 48. Mainardus lib. 2. cap. 41. Despeiffus

Despeiffeus de Beneficiis, cap. 3. num. 23. Creditori autem, qui rem fequestrari fecit, presentare non permittitur, cap. *Cum Bertoldus*, de re judic. Et si proprietarius presentaverit, presentatus ab usufructuario venit preferendus. Idemque sentiendum de sequestro & possessore bonae fidei, quoniam non tam proprietarius quam possessio in presentatione attendi debet, ex hac ratione, quia fructus sequuntur possessionem magis quam proprietatem; jus autem presentandi censetur in fructibus fundationis. Deselva p. 2. q. 7.

XI. Forma presentandi haec est, ut presentatus, si fieri potest, exhibeatur Collatori: & si plures presententur a pluribus Patronis, debent omnes exhiberi, ut Collator ex illis eligat quem sibi visum fuerit. Ubi tamen presentatus non comparuerit, presentatio a Patrono, ejusve procuratore facta sustinebitur, si presentatus sit alioqui bene notus, & capax iudicatus ab Ordinario. Riccius decif. 156. & 158. Post exhibitionem presentatio debet apud Acta Ecclesiastica insinuari.

XII. Licet Patronus seipsum presentare non possit, cap. *Per nostras*, de jurepatron. unus tamen Patronus, si plures sint, potest ab aliis Compatriotis valide presentari, ut docet Glossa in cap. *Consuluit*, verb. *Concedant*, de jurepatron. idque probat argumento cap. *Cum in jure*, de elect. ubi approbatur electio quam plures compromissarii fecerunt in favorem unius de suo numero compromissarii. Panormitanus in d. cap. *Per nostras*. Potest etiam procurator a Patrono indefinite constitutus ad presentandum prout ei visum fuerit, ipsum a quo mandatum habet Patronum presentare. Secus tamen si Patronus ipse seipsum in mandato designaverit presentandum; tunc enim perinde est, ac si seipsum immediate presentaret. Riccius decif. 197. Pastor loco cit. n. 14.

XIII. Si plures ejusdem Capituli, Universitatis, vel Collegii jus habeant presentandi, debent collegialiter die constituta simul omnes convenire, & inter se de presentando Clerico convenire. Electus a majori parte ceteris est preferendus & instituendus, cap. *Quoniam*, de jurepatron. Si plures presentent tanquam unum collegium constituentes cum altero vel pluribus Patronis, illi qui presentant pro collegio, quanvis sint numero plures, unius tantum vocis suffragio gaudent. Idemque iudicium est, si unius ac ejusdem familiae, habitae ratione stirpis unius ex qua universi descendunt, presentent, juxta Clement. *Plures*, de jurepatron. & cap. *Scriptum*, de electione.

XIV. Possessio jurispatronatus acquiritur cum titulo colorato, & bona fide possessoris per praescriptionem, quam multae praesentationes effectum fortitae roborarunt. Neque vero sufficit una & altera praesentatio, etiam bona fide subnixae, quicquid in oppositum scribant Lovers litera P. num. 20. & ex illo Pastor lib. 1. tit. 19. num. 17. si ante legitimam praescriptionem completam constet de vero alterius titulo. Quod enim nostrum est, sine

sine facto nostro ad alium transferri non potest, leg. *Id quod nostrum*, D. de regul. jur. Sic enim inferretur injuria vero Patrono aut absentis, aut proprium jus ignoranti, & deterrerentur homines ab Ecclesiarum fundationibus, si tam facile Patronorum jura præripi possent. Sed si præsentator jus illud non possidebat, verum per errorem existimabatur Patronus, debet is, qui ad ejus præsentationem institutus fuit, Beneficio privati, ut sancitur cap. *Consultationibus*, de jurepatr. & post tres continuatas electiones excluduntur à jure eligendi illi Clerici, qui tempore sufficienti non probant se præscripsisse, cap. *Cum Ecclesia Suvina*, de causa possess. & propr. Idemque censendum de collationibus Beneficiorum sine præsentatione factis, quæ nullatenus Patronorum juribus efficiunt, quando superveniens Patronus jus suum ac titulum exhibet. Atque ita sæpius Aquilensis Senatus judicavit. Anno enim 1652. Martii 18. ad petitionem Patronorum nomine Pellencorum Richardus Assius spoliatus fuit Beneficio sibi ab Episcopo Regiensi cõnato, qui bis illud idem aliis non præsentatis contulerat; remotoque Assio successus est Longius à Patronis præsentatus. Idemque Senatus anno 1632. Virolium ab Episcopo Cistaricensi provisum depulit Beneficio, instante Marchione Canilliaco Patrono, idque adjudicavit Cassagnio: tamen hoc ipsum Beneficium diversis vicibus fuisset ab Antistitibus Cistaricensibus collatum, nullo præsentante. Concilium item Tridentinum præclare statuit sess. 25. de reform. cap. 9. ubi de titulo non liquet, præterquam illius, quod omnem hominum memoriam excedit, & cui præterea suffragentur multæ indubitatae præsentationes, quæ ab annis saltem quinquaginta fuerint effectum sortita. At verò illud forensè axioma, *In Beneficiis ultimum statum esse attendendum*, nihil juvat Loueti opinionem juribus allegatis & æquitati planè repugnantem. Ultimus enim ille Beneficiorum attendendus status supponit jus ambiguum, sed nullatenus præjudicat ubicumque titulus evidens ostenditur, ut constat ex cap. *Consultationibus*, de jurepatr. quod utique in causa ista est decisivum.

XV. In Gallia Regno possunt Hæretici tolerati, non per seipso, sed per Catholicos procuratores à se constitutos præsentare ad Præbendas, modò Patroni hæretici nullam certam personam præsentandam in mandato nominaverint vel designaverint, ex Regis Ludovici XIV. Edicto Julii 8. anni 1651. Bengeus de Beneficiis, tit. de oneribus Ecclesiarum, §. 6.

XVI. Certi quidam sunt casus, in quibus jus Patroni suspenditur, eique ad tempus derogatur. Primò si possessor Beneficii patronati sit expellendus ob defectum tituli, incapacitatem, non residentiam, assequutionem alterius Beneficii incompatibilis, delictum, aut aliam justam causam, non est expectandus Patroni etiam laici consensus, & valet derogatio,

gatio, tamen si jus patronatus ad Regem pertineat. Rebuffus in praxi, 3. p. tit. de signatura, num. 37.

XVII. Secundò si inter colligantes alter in alterius jus subrogetur in vim regulæ de subrogandis colligantibus, aut novæ provisionis, vel rescripti *si neutri, si nulli*, non desideratur Patroni, sive laici, sive Ecclesiastici consensus. Riccius decif. 150.

XVIII. Tertium casum ponunt Rebuffus & aliquot alii, si videlicet fiat permutatio de Beneficio patronato, inconsulto Patrono, tam Laïco quàm Ecclesiastico, valet, & potest Episcopus hujusmodi permutationes approbare. Rebuffus in praxi, tit. *Tertia pars signaturæ*, n. 40. Papo lib. 3. placitorum, tit. 9. n. 1.

XIX. Quartò si in Regalia vacet in hoc Regno Beneficium, poterit à Rege, vel ab æconomio Regio conferri sine Patroni Ecclesiastici, non tamen Laici consensu. Ut enim aiunt Pragmatici Gallicani, Rex utitur in Regalia non solum jure Ordinariorum, sed etiam Papæ. Renatus Chopinus lib. 1. de sacra Politia, cap. 7. num. 1. Brodeus Loueti Scholiafles in lit. R, num. 47.

XX. Non debet Ordinarius instituere præsentatum, nisi probè examinatum & exploratum circa doctrinam, mores & canonica impedimenta, cap. *Significasti*, de jure patron. Alioqui damnationem sibi acquirit, & tenetur Ecclesiæ læsæ damnum sarcire, instar Magistratus qui minùs idoneo tutelam pupilli commisit, l. 1. C. de Magistrat. conven. Hoc expressè docent à Rebuffo citati Ancharanus & Cardinalis in Clem. de ætat. & qualit. Angelus de Clavasio in verb. *Restitutio*: ipseque Rebuffus in praxi, tit. de præsentat. & institut. n. 10.

XXI. Præter jus præsentandi alia etiam jura Patrono competunt, honor nimirum præcessionis in Ecclesia patronata; & si ad inopiam vergat, modestè subveniendum est ei ab Ecclesia, cap. *Nobis fuit*, de jure patron. & 16. quæst. 7. can. *Contra*, & seqq. Potest etiam Patronus, si sit Clericus, de bonis Ecclesiæ rationes exigere, non autem si sit laicus, cap. *Cum plantare*, §. *in Ecclesiis*, de privileg. & cap. *In Lateranensi*, de præbend. Pastor lib. 1. de Beneficiis, tit. 19. num. 35. Potest Patronus in Ecclesia apponere sua Insignia, & honestam sibi Sedem figere. Chopinus lib. 1. de sacra Politia, cap. 2. num. 5. Honor verò processions quem Patroni sacri Canonones deferunt, can. *Pie mentis*, & can. *Frigentius*, 16. quæst. 7. & cap. *Nobis*, de jure patron. nihil aliud significat, nisi jus nominandi ac præsentandi, ut ex ipsis locis facillè colligitur, & rectè Glossa exponit in d. can. *Pie mentis*. Fundatoribus Ecclesiarum permittitur pro iis locis curam habere sollicitam, can. *Decernimus*, 16. quæst. 7. Nihilque vulgatius aut receptius his versibus apud Canonistas:

*Patrono debetur honos, onus, utilitasque:
Præsentet, præsit, defendat, alatur egenus.*

XXII. Jure successionis hereditaria juspatronatus ad heredes transmittitur, nullo habito sexuum discrimine. Glossa in Clement. 2. de jurepatronat. Et licet heredes succedant ex testamento, vel ab intestato ex æquis vel disparibus portionibus, tamen in jurepatronatus omnes æqualiter succedunt, nec pluris æstimatur suffragium ejus qui ex semisse vel ex dodrante, quàm ejus qui successit ex quadrante vel uncia. Nam in juribus honorificis omnes æqualiter succedunt, quanvis portionibus dispare, ut de jure sepulchrorum definitur in l. *Vel quod*, D. de religiof. & sumpt. funer. Quando juspatronatus hereditarius est (quale esse semper præsumitur ubi nihil de opposito constat) heredes quidem succedunt in stirpes, Clement. *Plures*, de jurepatr. Si verò juspatronatus probatur gentilitium, succeditur à solis viris in capita, ut docet Sanlegerius tom. 1. cap. 32. num. 4. & 6. & 28. & seqq. idemque tom. 1. cap. 107. num. 4. & 5. & Franciscus de Roja, Antecessor Andegavensis in prolegom. ad tit. de jurepatron. cap. 19. circa fin.

XXIII. Patroni vel præsentant ut singuli, vel ut componentes collegium, seu Capitulum, seu quamlibet universitatem, cui juspatronatus sit adnexum. Si præsentent ut singuli, nihil necesse est ut vocentur simul, etsi plures existant. Sed si componant collegium cui juspatronatus adhæret, necesse est, ut collegii jure simul conveniant; & si contingat unum aliquem idèò absente, quia ab aliis convenientibus vocatus non sit, reliquorum simul deliberantium præsentatio, & quæ inde sequetur institutio viribus omnibus destituetur. Si tamen res adhuc sit integra, duretque adhuc tempus à jure præsentationi præfixum, potest adhuc huic defectui succurri, si Patroni collegiati ex condicito post canonicam singulorum citationem loco certo conveniant ad deliberandum ac eligendum; tunc enim si nemo sit, qui se non fuisse vocatum conqueri possit, etiamsi non omnes convenierint, his etiam absentibus reliqui collegialiter adunati validè eligent, & præsentabunt, cap. *Quod autem*, cap. *Cum autem*, & cap. *Pastoralis*, de jurepatr. Porro nominatio Patronorum non tribuit nisi jus ad rem, sed nullatenus jus in re, cap. *Cum laici*, de jurepatr. Ideoque non est sumenda Beneficii possessio, nisi post institutionem, seu provisionem, quæ jus in re ipsa quaritur, cap. *Cum laici*, de jurepatr. Rota in antiq. de jurepatr. decis. 7. num. 2. Abbas in cap. *authoritate*, num. 7. de institutionib. Lambertinus de jurepatr. lib. 2. p. 3. q. 1. art. 1. n. 1. Rochus de Curte de jurepatr. in verb. *Honorificum*, quæst. 60. n. 94. & seqq.

XXIV. Consuetudine quoque præsentandi acquiritur juspatronatus etiam quoad proprietatem, si accedat consuetudo usque ad longissimi temporis præscriptionem. Ad istam consuetudinem quatuor requiruntur. Primò titulus, saltem coloratus aut præsumptus ex enunciatis in aliis instrumentis, simulque bona fides; hæc enim duo simul efflagitantur, cap. *Si diligenti*, in fine: & cap. ult. de præscription. Secundò saltem duæ
vel

vel tres præsentationes, quæ præcesserint, cap. *Cum Ecclesia Surrina*, de causa possess. & propr. Tertio possessio continua, nec interpolata. Quarto legitimi temporis decursus, scilicet quadraginta annorum, cap. *Auditis*, & cap. *De quarta*, de præscript. & Concilium Trident. sess. 25. cap. 9. de reform. Sed si non constet de titulo saltem colorato, requiritur præscriptio temporis memoriam hominum excedentis, quæ hîc & in cæteris casibus instar tituli est, l. *Hoc jure*, §. *Ductus aqua*, D. de aqua quotid. & aest. Rochus à Curte de jurepatron. sub fin. Concilium Trident. loco cit. Ejusmodi verò possessio probanda est instrumentis tantum, & non testibus. Riccius decis. 224. Pastor lib. 1. de Benef. tit. 10. n. 14. Qui idem num. 16. allegat Senatusconsultum Curie supremæ Aquisextiensis anni 1637. quo exclusus fuit Clericus liberè ab Ordinario provifus, quanvis probarentur multæ aliæ similes ab Ordinario factæ ejusdem Beneficii collationes intra spatium excedens annos triginta; sed non probabatur quadragenaria præscriptio, ideòque lis adjudicata fuit parti à Patrono præsentatæ. Neque verò quadraginta, vel plures anni sufficiunt ubi extitit mala fides: nam possessor malæ fidei ullo tempore non præscribit, cap. *Possessor* 2. de regul. jur. in 6.

XXV. Ut verò futuris diffidiis providè obvietur, caveant Ordinarii ne ullas admittant præsentationes, nisi constet de jurepatronatus per titulum foundationis aut dotationis, aut per admiffas anteriores præsentationes, quæ titulum saltem probabiliorem comprobent. Et si plures existant Patroni, debet Prælati singulorum prætolari consensum, qui utique non debet consueque prorogari, ut tempus labi periclitetur à Canonibus ad id præstitutum. Sin aliqui moram faciant, debet ad unius præsentationem instituere, neque ulterius expectanda erit absentium ratificatio, si convenienti tempore à die notitiæ vacationis siluerunt. Vivianus de jurepatr. & alii. Sed si adèd remotè distent, aut in incertis locis, ut inde notitia vix dari, vel haberi possit, potest Ordinarius statim ad præsentis nominationem, si sit nominatus idoneus, providere, ne devolutioni ex mora, longæque vacationi locus aperiatur, aut debitum Ecclesiæ ministerium retardetur.

* XXVI. Agitata sæpenumerò fuit quæstio, utrùm si Patronus ad Beneficium nominaverit Clericum absentem, aut qui in remotis jam è vivis excesserit, aut qui nominatus mox ante institutionem decessit, aut etiam qui vivens noluit sibi tale Beneficium conferri, liberum sit eidem Patrono alterum præsentare: hoc scilicet argumento, quia cum semel jure præsentandi functus fuerit, jus istud hac vice expiraverit, eo quòd Clementina unica de renunciat. affirmet illusionem & variationem maximè in personis Ecclesiasticis evitandas esse. Cæterum nulla potest hîc objici variatio vel illusio, sed tantum caducitas ex accidente quod nullatenus potuerat prævideri. Itaque jus nominandi cum nullum produxerit effectum,

revertitur ad Patronum, eique integrum perdurat. Quali etiam jure donatio non acceptata revertitur ad donantis personam, & legatum recusatum hereditati redintegratur. Et favet aperte cap. *Si tibi absenti*, de præbend. in 6. ubi deciditur, collatorem qui absenti aliquam præbendam contulit, posse alteri eandem conferre, ex quo constiterit, noluisse provifum illum acceptare. Quinetiam in materia ipsa præsentandi, si præsentatio effectum non sit sortita integrum, eidem Patrono remanere jus ad secundam præsentationem Canones aperte definiunt, ut constat ex cap. *In Ecclesia*, il. 2. de institut. & cap. *Transnisse*, fin. de jurepatr. & ibi Glossa: non enim, ait, præstat impedimentum quod de jure non sortitur effectum. Perspicue quoque docent Selva tract. de Benefic. part. 3. q. 47. & Rebuffus tract. de nominat. quæst. 17. num. 21. & 22. probantque Patronum non excidere jure alterius nominationis, si citra ipsius fraudem prior non successerit. Rebuffus ipse multiplex jurium inductione amplam fidem facit, id quod nulliter factum est, nullatenus esse computandum, sed pro non facto habendum.

XXVII. Notabilis quoque ac memoriæ infigenda est decisio tradita in cap. *Consultationibus*, hoc tit. nimirum illum qui fuit institutus ad præsentationem ejus qui censebatur Patronus, non esse à Beneficio removendum, licet jus patronatus ab alio postmodum justo legitimoque judicio fuerit evictum. Simile quid statuit cap. *Querelam*, de elect. scilicet electo sufficere ad tenendum beneficium electione adeptum, ut doceat electorem fuisse tunc in quasi possessione eligendi, quanvis ex postfacto elector ille probetur jus eligendi non habuisse, eoque jure privatus sit. Sufficit enim qualiscumque possessio cum bona fide illius qui promotus fuit; unde orta sunt ista Juris axiomata: Legitimè factum non est rescindendum, licet in eum casum devenerit, à quo non potuit incipere. Et, Legitimè factum cum bona fide provisi prævalet, l. *Barbarius*, D. de offic. Prætor. & utique Barbarius ipse non ignorabat se servum esse fugitivum & capite minutum, quando Præturam capessivit.]

CAPUT VIII.

De præsentatione proprii filii, & de Prioribus seu Rectoribus Patronis.

I. **N**DUBITATUM quidem est, neminem Patronum posse præsentare seipsum, cap. *Per nostras*, de jurepatr. Exigitur enim personarum distinctio inter dantem & accipientem, cap. *Cum ad nostram*, de institutionib. Sed gravis est disceptatio, utrum Patronus possit